

Emne: Vigtige trin i gennemførelse af nye foranstaltninger i Danmark og i EU – en henvendelse i forlængelse af EU-Domstolens afgørelse om de nye GMO'er – dom i sagen C-528/16

København, Onsdag 17. oktober 2018

Kære "deltagere på reguleringsudvalgets møde i morgen"

På torsdag skal reguleringsudvalget i "The Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed - direktiv 2001/18/EC" drøfte foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre EU-Domstolens afgørelse af den 25. Juli 2018, med hensyn til anvendelsesområdet for den europæiske GMO-lovgivning (C-528/16).

EU-Domstolen fastslog, at de regler der gælder for GMO i EU (direktiv 2001/18 og forordninger 1829/2003 og 1830/2003) skal anvendes på den nye generation af GMO'er, de såkaldte genredigerings-teknikker, også kaldet GM 2.0. Dommen præciserede, at "kun organismer fremstillet ved hjælp af teknikker / metoder til mutagenese, der "traditionelt har været anvendt i en række anvendelser", og har en "long safety record", er undtaget fra EU's GMO-lovgivning. Da ODM, ZFN, TALEN, CRISPR ikke "traditionelt er blevet anvendt" og heller ikke "har en long safety record", er organismer opnået ved hjælp af disse nye gentekniske teknikker omfattet af GMO-lovgivningen.

Dommen er ikke et forbud mod GM 2.0., men betyder, at disse GMO'er skal reguleres, og at dyrkning eller import af GM 2.0. fødevarer og foder skal følge de gældende EU-regler. EU har en streng politik om kun at tillade GMO'er, som har gennemgået fuld videnskabelig risikovurdering og godkendelse i EU (forordning 1829/2003). Dette bevirker, at de nye GMO'er skal undergå sikkerhedskontrol, mærkning og godkendelsesprocesser.

Al import af GM 2.0 foder og fødevarer skal nøje følge sporbarheds- og mærkningskravene til GMO-frø, fødevarer og foderstoffer. Derfor skal eksisterende huller i de nationale myndigheders mulighed for at teste lukkes, så hurtigt som muligt. Enhver udskydelse af udvikling af testmetoder til detektion af de nye GMO'er, er en risiko for yderligere omkostninger for forældre og fødevarerproducenter, der skal sikre, at produkter ikke indeholder ikke-godkendte GMO'er. Reglerne om, at forurenere betaler, og for at der sker en hurtig indsats fra Kommissionen og i alle EU's medlemslande, er en hjørnesteen i EU's GMO-lovgivning.

Kommissionen bør nu tage tre initiativer, der sikrer, at de nationale myndigheder fuldt ud overholder EU's GMO lovgivning.

A) Sikre at de nye GM 2.0-afgrøder ikke kommer ind over vores landegrænser

Baseret på det offentligt tilgængelig materiale, dyrkes der kun to GM 2.0-planter kommercielt; en genredigeret rapsfrø kaldet Cibus, og en sojabønne Calyxten i Canada og i USA. Import fra disse lande skal testes for at undgå forurening af den europæiske raps- og sojakæde med ikke-godkendte GMO'er. Dette bør følge de foranstaltninger, der tidligere blev implementeret med importen af ikke-autoriseret GMO-ris i 2006 fra USA og GMO-hørfrø i 2009 fra Canada.¹ Kommissionen bør straks meddele eksportører, at enhver rapsfrøimport fra disse lande kræver et certifikat, for at

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-06-310_en.htm

sikre, at de er fri for genredigerede Cibus.

Dette indebærer etablering af en bindende prøveudtagnings- og testprotokol for rapsfrøimport, svarende til dem, der er udviklet til GMO-ris i 2006 og GMO-hørfrø i 2009. For detaljer om prøveudtagning, testning og certificeret laboratorier, se:

https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/sc_modif-genet_20180319_sum_ann2.pdf

Vi opfordrer derfor indtrængende til at kræve af EU Kommissionen, at den fortsætter arbejdet med at sikre, at import af rapsfrø fra Canada og USA er certificeret som fri for uautoriseret Cibus rapsfrø.

B) Indsæt ENGL til at udvikle screenings- og testmetoder for GM 2.0 afgrøder

Der er allerede et uafhængigt netværk der har mulighed for at udvikle på testmetoder for Cibus Canola Event 5715, og for det genredigerede sojabønne Calyxten, samt på yderligere testmetoder for genredigerede planter, der ikke er godkendt i tredje lande endnu. EU Kommissionen bør give mandat til dette European Network of GMO Laboratories (ENGL).

C) Stop feltforsøg med ikke godkendte GMO 2.0 afgrøder

Nationale regeringer skal sørge for, at enhver dyrkning af GM 2.0-afgrøder i det åbne land overholder EU's og de nationale GMO-lovgivninger. Ethvert feltforsøg, der ikke er godkendt i henhold til GMO-lovgivningen, er derfor ulovligt og skal stoppes straks.

Vi håber på jeres støtte til at implementere denne nye lovgivning hurtigst muligt, så risici for offentligheden og miljøet mindskes. Den nye lovgivning sikrer, at landmænd, forædlere og fødevarerindustrien kan træffe velinformerede valg om de vil bruge GMO'er, samtidig med, at der sikres gennemsigtighed for forbrugerne, samt risikovurdering af de sandsynlige konsekvenser for miljøet.

Med Venlig Hilsen,

Jan Søndergård
Politisk rådgiver i Greenpeace
Mobil 28969026

The logo for Greenpeace, featuring the word "GREENPEACE" in a bold, green, sans-serif font.

June Rebekka Bresson
Projektmedarbejder i NOAH
Mobil 21835789

The logo for NOAH, featuring a green circle with a white dot inside, followed by the word "NOAH" in a bold, black, sans-serif font, and "Friends of the Earth Denmark" in a smaller, black, sans-serif font below it.